

Antwoorden op vragen van gemeenten in het kader van de Tweede Kamerverkiezingen 17 maart 2021 –Vervroegd stemmen in het stemlokaal

Wijziging Tijdelijke wet verkiezingen covid-19

De voorgenomen maatregel voor het vervroegd stemmen in het stemlokaal op 15 en 16 maart 2021 is nog niet mogelijk met de huidige Tijdelijke wet verkiezingen covid-19. De minister van BZK heeft daarom een wetsvoorstel bij het parlement ingediend om vervroegd stemmen mogelijk te maken. Dit wetsvoorstel moet nog worden behandeld door het parlement. Het is niet uit te sluiten dat de parlementaire behandeling leidt tot wijzigingen in het wetsvoorstel met als gevolg dat onderstaande antwoorden moeten worden aangepast. Uiteraard zullen gemeenten, indien dat het geval is, daarvan op de hoogte worden gebracht.

Vraag 92

Met welke openingstijden moeten gemeenten rekening houden voor de stemlokalen waarin vervroegd kan worden gestemd?

Antwoord 92

De stembureaus voor vervroegd stemmen zijn op maandag 15 en dinsdag 16 maart open van 07:30 uur tot 21:00 uur (dezelfde openingstijden als de stembureaus op de reguliere dag van stemming). Op de maandag en de dinsdag moeten ten minste het wettelijk voorgeschreven aantal stemlokalen open zijn van 07:30 tot 21:00 uur. Daarbovenop kunnen burgemeester en wethouders een of meer bijzondere of mobiele stembureaus voor vervroegd stemmen aanwijzen, met afwijkende openingstijden.

Vraag 93

In de brief aan de Tweede Kamer is het aantal stemlokalen gebaseerd op het aantal kiesgerechtigden, terwijl het aantal stemlokalen in de consultatie-versie van het wetsvoorstel is gebaseerd op het aantal inwoners van een gemeenten. Kunt u duidelijkheid geven of het aantal stemlokalen is gebaseerd op het aantal inwoners of op het aantal kiesgerechtigden?

Antwoord 93

Het aantal stemlokalen dat minimaal geopend moet worden voor het vervroegd stemmen wordt bepaald op basis van het aantal kiesgerechtigden in een gemeente, volgens het volgende schema:

- gemeenten met minder dan 10.000 kiesgerechtigden: ten minste 1 locatie voor vervroegd stemmen;
- gemeenten met 10.000 tot 30.000 kiesgerechtigden: ten minste 2 locaties voor vervroegd stemmen;
- gemeenten met 30.000 tot 60.000 kiesgerechtigden: ten minste 4 locaties voor vervroegd stemmen;
- gemeenten met 60.000 tot 100.000 kiesgerechtigden: ten minste 8 locaties voor vervroegd stemmen;
- gemeenten met 100.000 tot 350.000 kiesgerechtigden: ten minste 10 locaties voor vervroegd stemmen;
- gemeenten met meer dan 350.000 kiesgerechtigden: ten minste 20 locaties voor vervroegd stemmen.

Vraag 94

Worden op maandag en dinsdagavond al stemmen geteld?

Antwoord 94

Nee. Op de dagen van vervroegd stemmen worden de stemmen niet geteld. Het tellen van de stemmen vindt uitsluitend plaats op woensdag 17 maart 2021 op een door burgemeester en wethouders te bepalen locatie.

Vraag 95

Mogen de stemmen die zijn uitgebracht in de stembureaus op maandag en dinsdag, al eerder worden geteld dan 21:00 uur op woensdag 17 maart?

Antwoord 95

Ja. Net als het tellen van de briefstemmen mag ook het tellen van de stemmen die op maandag en dinsdag zijn uitgebracht, beginnen op woensdag 17 maart om 07:30 uur of een door burgemeester en wethouders vast te stellen later tijdstip. Het tellen gebeurt in het openbaar op een of meer door burgemeester en wethouders te bepalen locaties. De burgemeester brengt de locatie en het aanvangstijdstip ten minste veertien dagen voor de stemming ter openbare kennis. De voorzitter van het stembureau mag de uitkomst van de telling pas woensdag na 21:00 uur bekend maken. Zo wordt voorkomen dat er al uitkomsten bekend worden terwijl kiezers op 17 maart nog aan het stemmen zijn.

Vraag 96

Moeten op maandag en dinsdag dezelfde stemlokalen worden gebruikt? Of mogen op maandag andere stemlokalen worden gebruikt dan op dinsdag?

Antwoord 96

Gemeenten mogen ervoor kiezen om op maandag andere stemlokalen te gebruiken dan op dinsdag. Wel moet op beide dagen het minimumaantal voorgeschreven stemlocaties open zijn.

Vraag 97

Mogen voor het vervroegd stemmen ook stemlokalen worden ingezet die op woensdag worden gebruikt als stemlokaal of moeten dit andere locaties zijn?

Antwoord 97

Er mag voor het stemmen op 15, 16 en 17 maart gebruik worden gemaakt van hetzelfde stemlokaal.

Vraag 98

Moet er bij een stembureau dat vervroegd open is dan voor elke dag een proces-verbaal opgemaakt en ingeleverd worden bij de gemeente?

Antwoord 98

Ja. Elke dag dat een stembureau zitting houdt (of dat nu op maandag 15, dinsdag 16 of woensdag 17 maart is), is sprake van een ander stembureau, dat ook een eigen proces-verbaal moet opmaken. Het is mogelijk dat dezelfde personen op verschillende dagen lid zijn van een stembureau, maar het betreft steeds een ander stembureau, dat ook een afzonderlijk proces-verbaal invult.

Elk proces-verbaal omvat altijd zowel de stemming als de telling. Dus de stembureaus voor vervroegd stemmen vullen op de dag waarop vervroegd wordt gestemd (maandag 15 of dinsdag 16 maart) het ene deel van het proces-verbaal in, en op woensdag 17 maart, na de telling, het andere deel (inclusief de resultaten van de telling). De personen die op woensdag de telling verrichten, hoeven niet dezelfde personen te zijn als de personen die op maandag of dinsdag zitting hadden tijdens de stemming. Net zoals een stembureau op de reguliere dag van de stemming (woensdag 17 maart) ook verschillende shifts met verschillende leden kan hebben.

Vraag 99

Is het de bedoeling dat een stembureau dat op meerdere dagen geopend is, op iedere dag een ander stembureaunummer krijgt?

Antwoord 99

Een stembureau kan niet meerdere dagen geopend zijn. Op de twee dagen van vervroegd stemmen dient er elke dag een ander stembureau te worden ingesteld. Deze moeten dus ook van elkaar te onderscheiden zijn, krijgen elk een eigen stembureaunummer en maken elk een apart proces-verbaal op.

Vraag 100

Mogen gemeenten op de dagen van vervroegd stemmen ook mobiele en/of bijzondere stembureaus instellen?

Antwoord 100

Ja. In de wijziging van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 wordt geregeld dat gemeenten op deze dagen ook mobiele en/of bijzondere stembureaus, al dan niet met beperkte toegang, mogen aanwijzen. Voorwaarde is wel dat de gemeente ten minste het wettelijk voorgeschreven aantal stembureaus voor vervroegd stemmen van 07:30 uur tot 21:00 uur aanwijst. Een mobiel en/of

bijzonder stembureau komt dus altijd bovenop het aantal stembureaus dat een gemeente wettelijk moet aanwijzen.

Vraag 101

Moeten de stembureauleden die maandag of dinsdag zitting hebben op een stembureau ook op woensdagavond de stembiljetten van dat stembureau tellen? Wat als al die leden op 17 maart ziek/verhinderd zijn? Op welke locatie moeten zij dan tellen?

Antwoord 101

De stemmen die uitgebracht zijn op maandag 15 of dinsdag 16 maart worden geteld op woensdag 17 maart door hetzelfde stembureau. De personen die op woensdag de telling verrichten, hoeven niet dezelfde personen te zijn als de personen die op maandag of dinsdag zitting hadden tijdens de stemming. Net zoals een stembureau op de reguliere dag van de stemming (woensdag 17 maart) ook verschillende shifts met verschillende leden kan hebben.

Overigens wordt in het wetsvoorstel tot wijziging van de Tijdelijke wet verkiezingen covid-19 geregeld dat stemmen die zijn uitgebracht op 15 en 16 maart, al op 17 maart vanaf 07:30 uur mogen worden geteld. De stemopneming gebeurt in de openbaarheid. De voorzitter van het stembureau maakt geen uitkomsten bekend vóór woensdag 17 maart om 21:00 uur. Zo wordt voorkomen dat kiezers die hun stem nog moeten uitbrengen, kunnen worden beïnvloed door vroegtijdig bekendgemaakte uitslagen.

Vraag 102

De stembureaus voor vervroegd stemmen mogen op woensdag 17 maart al om 07:30 uur beginnen met tellen. Als een of meer stembureaus al eerder dan 21:00 uur (bijvoorbeeld om 10:00 uur) klaar zijn met tellen, wanneer kan de voorzitter dan de uitslag bekendmaken? En wanneer moeten de stembureauleden het proces-verbaal ondertekenen?

Antwoord 102

Is een stembureau op woensdag 17 maart eerder dan 21:00 uur klaar met tellen, dan moet de voorzitter de zitting schorsen, nadat hij aan de aanwezige belangstellenden de locatie en het tijdstip (21:00 uur) bekend heeft gemaakt waarop de zitting wordt hervat. Ten minste het wettelijk voorgeschreven minimumaantal van vier stembureauleden (inclusief de voorzitter) zullen dus om 21:00 uur terug moeten komen, waarna de voorzitter de uitslag bekend kan maken aan de aanwezige kiezers, de aanwezige kiezers eventuele bezwaren kunnen maken en alle leden van het stembureau het proces-verbaal kunnen ondertekenen.

Vraag 103

Zodra het stembureau gesloten is op de eerste verkiezingsdag en tweede verkiezingsdag, mogen wij de uitgebrachte stemmen dan overhevelen naar de blauwe boxen die afgesloten worden om de uitgebrachte stemmen makkelijk te kunnen vervoeren en opslaan tot de laatste dag van de verkiezingen waar ze gezamenlijk met de andere stemmen worden geteld?

Antwoord 103

Nee. Op de dagen van vervroegd stemmen (maandag en dinsdag) mogen de stembussen niet worden geopend. Dit gebeurt pas bij de stemopneming op woensdag 17 maart. Tot die tijd moeten de stembussen gesloten blijven en op een veilige manier worden opgeslagen.

Vraag 104

Moet er per dag een nieuwe stembus gebruikt worden?

Antwoord 104

Ja. Elke dag wordt er een ander stembureau ingesteld. Daarom moet er ook elke dag een nieuwe lege stembus worden gebruikt.

Vraag 105

Klopt het dat de stembureaus op maandag en dinsdag alleen open zijn voor inwoners van de eigen gemeente? Dus geen kiezers met kiezerspas?

Antwoord 105

Nee, dat klopt niet. Het blijft voor kiezers mogelijk om op de dagen van vervroegd stemmen hun stem uit te brengen met een kiezerspas.

Vraag 106

Wij willen de stembiljetten van de minimaal 20 stembureaus van 15 en 16 maart, tellen op 18 maart (ook de briefstemmen). Biedt de regelgeving hier ruimte voor?

Antwoord 106

Nee. De stemopneming moet op woensdag 17 maart minimaal op lijstniveau zijn gedaan. Wel mogen de briefstemmen en de stemmen die zijn uitgebracht op 15 en 16 maart, op 17 maart al vanaf 07:30 uur worden geteld.

Vraag 107

Wij zijn van plan om centraal stemmen te tellen. Kunnen de stemmen die zijn uitgebracht op maandag en dinsdag dan ook geteld worden op die locatie op donderdag 18 maart?

Antwoord 107

Nee. In de gemeenten die meedoen aan het experiment met centraal tellen, tellen de stembureaus op woensdag 17 maart de stemmen uitsluitend op lijstniveau. Deze telling op lijstniveau kan voor de stemmen die zijn uitgebracht op 15 en 16 maart, al beginnen op woensdag 17 maart vanaf 07:30 uur. Op donderdag 18 maart verricht het gemeentelijk stembureau de telling op kandidaatsniveau.

Let op: voor briefstembureaus geldt een uitzondering! De briefstembureaus tellen op woensdag 17 maart de stemmen op lijst- én kandidaatsniveau, óók in gemeenten die meedoen aan het experiment met centraal tellen. Het gemeentelijk stembureau telt, na de centrale stemopneming, de resultaten van de briefstembureaus op bij zijn eigen resultaat, om zo het gemeentelijk totaal te kunnen bepalen. Uiteraard worden de modellen van de processen-verbaal hierop aangepast.

Vraag 108

Wat als er niet voldoende locaties beschikbaar zijn voor het tellen?

Antwoord 108

Wanneer een gemeente problemen heeft met het vinden van geschikte stem- en/of tellocaties kan contact worden opgenomen met het ondersteuningsteam stemlokalen via teamstemlokalen@ictu.nl.

Vraag 109

Is het verplicht om de data voor vervroegd stemmen te melden op de verkiezingsborden?

Antwoord 109

Nee. Dit is niet verplicht.

Vraag 110

Mogen gemeenten op 15 en 16 maart al opkomstcijfers bekend maken?

Antwoord 110

Ja. Net als gedurende de dag van stemming (17 maart) mogen er op 15 en 16 maart tussentijds opkomstcijfers bekend worden gemaakt.

Vraag 111

Is het verplicht om de opkomstcijfers van 15 en 16 maart te publiceren?

Antwoord 111

Nee. Er is geen verplichting om opkomstcijfers te publiceren op 15 en 16 maart.

Vraag 112

Wat is bij vervroegd stemmen de laatste dag (wat zijn de laatste dagen) waarop schriftelijk een volmacht, kiezerspas en vervangende stempas kunnen worden aangevraagd? En wat geldt voor de mondelinge aanvragen, 12 maart 12:00 uur of 12 maart 17:00 uur?

Antwoord 112

Een vervangende stempas en een kiezerspas kunnen voor de komende Tweede Kamerverkiezing zowel schriftelijk als mondeling worden aangevraagd tot uiterlijk vrijdag 12 maart, 17:00 uur. Ook de aanvraag om bij schriftelijke volmacht te stemmen kan worden ingediend tot uiterlijk vrijdag 12 maart, 17:00 uur.